

Min stad och jag – med bild och ord

Texter som kombinerar ord, bild och ljud och deras språkliga och dramaturgiska komponenter - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Att undersöka och beskriva vilket förhållande man har till sin hembygd/ort med bild och ord.

Läraren reflekterar

Se det som en enkel, kreativ och språkutvecklande lektion mellan två längre projekt eller ett mer omfattande projekt där flera idéer nedan blir till delar av något större. Idén fick jag av Malin Larssons [Tre rader poesi](#), men jag har ändrat den lite. Eleverna går ut för att undersöka och beskriva verkligheten med bild och ord, med kopplingar till sig själv och/eller andra... målade språk, underfundigheter och ordvitsar tillåtna... liksom både positiva och negativa skildringar.

Förslag på upplägg

Läraren kan inledningsvis bestämma några motiv för att visa hur olika avsändare och situationer kan påverka språket, till exempel att beskriva ekan som ligger vid ån ur olika perspektiv:

- fiskaren – som längtar ut till sjön
- båtfixaren – som med fackspråk beskriver renoveringsbehoven
- poeten – som målar bilden av en tom och övergiven eka
- kommuntjänstemannen – som rapporterar om stadens övergivna fordon och båtar

Eleverna får såklart välja egna motiv! Börja med att ta bilder av motiv och platser som väcker tankar och känslor! Därefter får eleverna sätta ord till sina bilder. Textens form kan vara fri eller bestämd. Det går att göra precis som man vill. Det är dock en fördel om läraren bestämmer antalet rader (exempelvis tre, fem, sju eller femton) så att eleverna vet hur omfattande de ska beskriva sin bild. Eleverna kan börja med att skriva många olika korttexter till samma bild på begränsad tid, t ex:

- Beskriva motivet
- Vad jag kan höra, lukta och känna i anslutning till motivet
- Vad jag förknippar med motivet
- Vilka känslor som väcks
- Minnen/aneddoter
- Positiva och negativa sidor

Laborera med språket

Betrakta de första texterna som utkast. Nu kan eleverna testa att använda olika språkliga och grammatiska former för att förstärka texten, tex att skriva med olika:

- Tidsformer: Gör om tempus i texten till dåtid, därefter nutid och till sist framtid.
- Plocka de bästa fraserna eller den bästa meningen från varje kategori och skapa en ny text: första raden i dåtid, andra i nutid och tredje i framtid. Raderna kan inledas med *igår*, *idag*, *imorgon*.
- Stilfigurer (rim, alliteration, anafor, besjälning, liknelse, metafor)
- Ordklasser: en text som är fylld av substantiv, en text med många adjektiv och till sist en som har många verb.
- Plocka de bästa fraserna eller den bästa meningen från varje kategori och skapa en ny text: första raden många substantiv, andra raden flera adjektiv, och tredje raden många verb... eller laborera med en annan ordning)

UPPGIFTEN – BILDER AV ARBOGA

Du ska fotografera din hemstad. Dessa bilder ska vi sedan skriva till på många olika sätt, enligt förslagen ovan, i projektet "ARBOGA".

- Dokumentera det du tycker är typiskt Arboga.

- Det kan vara det du gillar och/eller inte tycker om.
- Något varmt, kallt, fint, fult, skrämmande, roligt, annorlunda eller konstigt.

FOTOTIPS!

- Tänk på vad du vill fokusera på i bilden (och bakgrunden)
- Lek med avstånd (bildutsnitt): Kom nära eller långt ifrån
- Testa olika perspektiv: Fota från ovan, sidan eller underifrån
- Ta minst 10 foton! Gärna på många olika sorters motiv!

Elevexempel – Om kajens betydelse för Arboga

Kajen i Arboga samlar människor från när och fjärran.

Den skapar ett band mellan de olika sidorna av ån.

Att fiska gör människor lyckliga.



LGR 11 Förmåga

Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.

Centralt innehåll

Texter som kombinerar ord, bild och ljud och deras språkliga och dramaturgiska komponenter.

Kunskapskrav (årskurs 9)

Eleven kan skriva olika slags texter med **god** språklig variation, **välutvecklad** textbindning, samt **väl** funderande anpassning till texttyp, språkliga normer och strukturer.

Genom att kombinera olika texttyper, estetiska uttryck och medier så att de olika delarna samspelar på ett **ändamålsenligt och effektivt** sätt kan eleven förstärka och levandegöra sina texters budskap.